

מרפאה אורולוגית
טלפון 08-6403184, פקס 08-6245929

ביופסיה של הערמונית - מידע והנחיות

רקע כללי

- בלוטת הערמונית קיימת רק אצל גברים
- הבלוטה מפרישה את נוזל הערמונית שהוא חלק שמתלווה לנוזל הזרע ומגן על תאי הזרע
- הערמונית ממוקמת במוצא שלפוחית השתן ובתוכה עוברת השופכה. החלחולת (רקטום) נמצאת מאחוריה
- מאחר והערמונית ממוקמת באגן, ניתן לבדוק אותה בבדיקה טרנס-רקטלית (דרך הרקטום) באמצעות אולטרה-סאונד הנעשה דרך הרקטום או על-ידי אצבעו של הרופא
- בעת הביופסיה נלקחות דגימות מרקמת הערמונית דרך פי הטבעת באמצעות מחט ייעודית
- הפעולה מבוצעת בהרדמה מקומית ולא משפיעה על התפקוד.

אינדיקציות לביצוע ביופסיה

- כאשר הבדיקה הרקטלית חשודה (בדיקה באצבע דרך הפי הטבעת)
- כחלק ממעקב פעיל לסרטן הערמונית
- כאשר בדיקת דם ל-PSA לא תקינה
- כאשר ביופסיה קודמת הייתה שלילית וסמן הערמונית PSA נשאר לא תקין
- כאשר בביופסיה קודמת היו תאים לא תקינים אך לא סרטניים.

מדללי דם

- לא ניתן לעשות ביופסיה תחת השפעה של מדללי דם אך המטופל אינו יכול להפסיק את טיפול במדללי דם על דעת עצמו ועליו להיוועץ עם רופא משפחה או קרדיולוג
- מטופלים שנוטלים קומדין, צריכים להגיע עם תשובה תקינה של בדיקת דם - INR.

הנחיות לפני הפעולה

טיפול אנטיביוטי

- כדי למנוע זיהום אחרי הביופסיה, המטופל מקבל טיפול אנטיביוטי מוקדם
- את המרשם לתרופה נותן הרופא המפנה (רופא משפחה או הרופא האורולוג)
- הטיפול האנטיביוטי המקובל - ציפרודקס 500 מג" כדור פעמיים ביום
- את האנטיביוטיקה יש ליטול במשך חמישה ימים באופן הבא:
- יומיים לפני הפעולה, ביום הפעולה ובמשך יומיים לאחר הפעולה.

ביצוע חוקן

- יש לבצע חוקן EASY GO ml 180 בערב שלפני הפעולה ובבוקר יום הפעולה.

הנחיות ליום הבדיקה

- אין צורך בצום ואפשר לאכול ארוחה קלה
- יש להגיע למרפאה האורולוגית 10 - 15 דקות לפני הבדיקה
- יש להגיע עם הפניה מרופא אורולוג מטפל וטופס התחייבות
- מומלץ להגיע עם מלווה
- יש לפנות לקבלה במזכירות המרפאה לפתיחת תיק רפואי.

בחדר הפעולה

- נבדקת מוכנות המטופל לבדיקה - נטילת אנטיביוטיקה, הפסקת מדללי דם, חוקנים ובדיקת שתן לתרבית
- רופא מחתים את המטופל על טופס הסכמה מדעת
- אחות מדריכה ומסבירה על הפעולה
- המטופל מקבל אנטיביוטיקה בזריקה לתוך השריר, בנוסף לאנטיביוטיקה שנוטל דרך הפה.

מהלך הפעולה

- יש לגשת לשירותים לפני הפעולה ולתת שתן לריקון השלפוחית
- הפעולה מבוצעת בשכיבה על מיטת בדיקה מיוחדת לביצוע פעולה זו
- הפעולה עלולה להיות כרוכה באי נוחות ובכאב החולפים בסיומה
- בדרך כלל נלקחות 10 – 12 ביופסיות מאזורים שונים
- בסיום הפעולה, המטופל מקבל מכתב סיכום בלבד
- נקבע תור לרופא אורולוג במרפאה כעבור כשלושה שבועות, לקבלת תשובת הביופסיה ולהחלטה על המשך הטיפול
- מומלץ להימנע במשך 3 – 5 ימים מפעילות גופנית מאומצת, כגון: רכיבה על אופנים, שחייה והרמת משאות כבדים.

תופעות העוללות להופיע לאחר הבדיקה

- **דימום**
  - יתכן ויופיע דם בשתן, בצואה או בנוזל הזרע בצבע חום חלודה
  - בדרך כלל, דימום זה אינו משמעותי ופוסק מעצמו
  - במצב זה מומלץ להרבות בשתייה כדי להגדיל את תפוקת השתן
- **זיהום**
  - הסיכון לזיהום לאחר הביופסיה הוא כ 2% בלבד
  - מומלץ לפנות לחדר מיון ולציין שעברת ביופסיה מהערמונית
- **כאבים**
  - לרוב אין כאבים לאחר הבדיקה
  - במידת הצורך, ניתן נתן לקחת כדור משכך כאבים
  - אם מופיע קושי בהטלת השתן, יש לפנות לחדר מיון.

תופעות המחייבות התייחסות רפואית

- סימני זיהום - חום גבוה מ-38 מעלות צלזיוס, חולשה כללית, צמנרמורות ואפתיה
- אצירת שתן – צורך להטיל שתן ללא הצלחה
- דימום חזק מדרכי שתן - שתן אדום וקרשי דם
- דימום חזק ומתמשך מפי הטבעת.

**בברכת בריאות טובה,
צוות מרפאה אורולוגית**

עדכון אחרון: 21.3.19, ט"כ